

Valsts ieņēmumu
dienests

Informatīvais materiāls

Grozījumi Ministru kabineta noteikumos Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība"

2025. gada 16. decembrī ir pieņemti grozījumi Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumos Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" (turpmāk – noteikumi), kas 2025. gada 22. decembrī publicēti oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" Nr. 246 ([2025/246.15](#)).

Noteikumi stājas spēkā 2025. gada 23. decembrī (nākamajā dienā pēc publicēšanas), izņemot grozījumu noteikumu 96.⁷ punktā¹, kas stājas spēkā 2026. gada 1. martā.

Būtiskākās izmaiņas:

- grozījumi aktualizē un salāgo noteikumu normas ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" (turpmāk – likums) regulējumu²;
- jauns regulējums attiecībā uz darbiniekam izmaksātajām kompensācijām par darba devēja elektroauto uzlādi;
- nosaka ienākumu gūšanas brīdi kryptoaktīvu maiņas darījumos, kā arī kārtību, kādā ziņo par nerezidenta neapliekamo ienākumu no publiskā apgrozībā esošu kryptoaktīvu atsavināšanas;
- precizē paziņojumu iesniegšanas kārtību par izmaksātajām stipendijām u. c.

¹ Grozījums par atvieglojumu un papildu atvieglojumu piemērošanas kārtību, ja persona gada laikā saņem gan algota darba ienākumu, gan pensiju.

² Likuma grozījumiem, kas stājas spēkā 2024. gada 11. decembrī un 2025. gada 25. aprīlī un noteica iedzīvotāju ienākuma nodokļa 25,5 % un 33 % likmes un 3 % papildu likmes ieviešanu, fiksētu neapliekamo minimumu, iespēju piemērot pensionāra neapliekamo minimumu dalīti līdzīgās daļas starp darba devēju un pensijas izmaksātāju, darba ņēmēju mobilitātes izdevumus darbiniekiem atbilstoši noslēgtajiem koplīgumiem, kā arī noteica, ka no 2025. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim ar nodokli neapliek ārvalsts nodokļa maksātāja (nerezidenta) ienākumu, kas gūts no publiskā apgrozībā esošu kryptoaktīvu atsavināšanas, u. c. izmaiņas.

Izdevumu kompensācija par elektroauto uzlādi darbinieka dzīvesvietā

Ar algas nodokli **nav** apliekama izdevumu kompensācija par darba devējam piederoša **elektrotransportlīdzekļa elektroenerģijas uzlādi darbinieka dzīvesvietā** – neatkarīgi no tā, vai attiecīgais transportlīdzeklis ir izmantots tikai saimnieciskajā darbībā –, pamatojoties uz faktiski nobraukto kilometru skaitu katrā mēnesī saskaņā ar transportlīdzeklim ražotāja izsniegtā transportlīdzekļa atbilstības sertifikātā ("EC Certificate of Conformity") norādīto augstāko elektroenerģijas patēriņa normu, kura nav pārsniegta vairāk par 20 procentiem, ja izpildīti šādi **nosacījumi**:

- par transportlīdzekli maksā uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli, vai tas ir atbrīvots no aplikšanas ar šo nodokli saskaņā ar Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likuma 14. panta pirmās daļas 5. un 6. punktu;
- līgums ar elektroenerģijas piegādātāju darbinieka dzīvesvietā ir noslēgts starp darbinieku un elektroenerģijas piegādātāju;
- ja transportlīdzekli var uzlādēt arī darbavietā, darba devējs izdod uzņēmuma iekšējās vadlīnijas un nodrošina atsevišķu uzskaites kārtību par uzlādi darbavietā;
- darbinieks iesniedz darba devējam elektroenerģijas piegādātāja izsniegtu rēķinu par elektroenerģijas piegādi darbinieka dzīvesvietā, un darba devējs grāmatvedības organizācijas dokumentos noteiktajā kārtībā kompensē to izdevumu daļu, kas attiektos uz elektroenerģijas uzlādi transportlīdzeklim (nosakot izdevumu daļu, darba devējs, pamatojoties uz tā rīcībā esošo informāciju, samazina kompensējamās elektroenerģijas daļu par elektroenerģijas daudzumu, kas atbilst transportlīdzekļa elektroenerģijas uzlādes apjomam citā veidā (t. sk. darbavietā vai publiski pieejamā uzlādes stacijā)).

Minētais attiecas tikai uz pilnībā elektriskiem transportlīdzekļiem (ne hibrīdiem).

Darba devēja apmaksātie ēdināšanas, ārstniecības un mobilitātes izdevumi

Noteikumi **sīkāk** paskaidro darba devēja atbilstoši koplīgumam apmaksātos ēdināšanas, ārstniecības un mobilitātes izdevumus, ko neapliek ar algas nodokli, **nosakot**:

- konkrēti **kādus izdevumus**, ja tie ir noteikti darba koplīgumā un ir pamatoti ar attiecīgiem izdevumus apliecinošiem ārējiem attaisnojuma dokumentiem, darba devējs **var apmaksāt** darbiniekam;
- ka visu darbinieku izdevumu apmēra (to kopsummas) **aprēķinam izmanto vidējo darbinieku skaitu**, kas norādīts Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk – VID) iesniegtajā **gada pārskatā**, kurš sagatavots **par pirmstaksācijas** gadu. Vidējo darbinieku skaitu aprēķina, saskaitot pie darba devēja strādājošos darbiniekus pārskata gada katra mēneša pēdējā datumā un summu dalot ar mēnešu skaitu pārskata gadā.

Darba devējiem **jāsniedz VID paziņojums** par fiziskajai personai izmaksātajām summām par darbinieka ēdināšanas, ārstniecības izdevumiem, izdevumiem, kas saistīti ar darbinieka pārcelšanos uz citu dzīvesvietu, izmitināšanas un transporta izdevumiem, paziņojumā **izdalot** informāciju **atsevišķi par katru izdevumu** veidu.

Noteikumu 1.³ pielikumā ietverti likuma 8. panta piecpadsmitās daļas piemērošanas piemēri.

Ārstniecības izdevumu jēdziena skaidrojums

Noteikumos precizēts, ka ārstniecības izdevumi, kas ir paredzēti likuma 8. panta piecpadsmitajā daļā³ un 9. panta pirmās daļas 27. punktā⁴, ir **tādi** ārstniecības izdevumu veidi, **kādus var iekļaut** gada ienākumu deklarācijā **attaisnotajos izdevumos** par medicīnas un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu saskaņā ar likuma 10. panta pirmās daļas 2. punktu⁵.

Regulējums par 3 % papildu nodokļa likmes piemērošanu

Papildu likmi **3 %** apmērā gada ienākumu pārsniegumam virs 200 000 EUR piemēro **fiziskās personas – rezidenti**, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju.

Paskaidroti ienākumu veidi, kurus iekļauj papildu likmes aprēķinā.

Nosakot gada ienākumu pārsniegumu, t. i., **ar papildu likmi apliekamo bāzi**, tajā **ietver**:

- ar nodokli **apliekamos** ienākumus, **t. sk.** likuma 24. pantā noteiktos **apliekamos ienākumus, kuriem** piemērojams **atbrīvojums** no nodokļa **saskaņā ar** Latvijai saistošajiem **starptautiskajiem** normatīvajiem **aktiem**;
- likuma 9. panta pirmās daļas 2.¹ un 2.² punktā minētos ienākumus (t. i., ar nodokli **neapliekamās** dividendes, dividendēm pielīdzināmo ienākumu, nosacītās dividendes, likvidācijas kvotu).

Ar papildu likmi apliekamajā bāzē **neietver**:

- ar nodokli **neapliekamos ienākumus** (**izņemot** neapliekamās dividendes, dividendēm pielīdzināmo ienākumu, nosacītās dividendes, likvidācijas kvotu);
- ienākumus no **mikrouzņēmuma**;
- ienākumus, par kuriem samaksāts nodoklis samazināmās **patentmaksas** veidā;
- **autoratlīdzības** saņēmēja ienākumu, kuram piemēro likuma pārejas noteikumos noteikto īpašo nodokļa režīms **autoratlīdzības** saņēmējiem, neregistrējot saimniecisko darbību.

³ Darba devēja atbilstoši koplīgumam apmaksātie ārstniecības izdevumi, ko izslēdz no ienākumiem, par kuriem maksā algas nodokli, ja tiek izpildīti likumā paredzētie nosacījumi.

⁴ Palīdzība naudā, kas saņemta no sabiedriskā labuma organizācijas ārstniecības izdevumu segšanai.

⁵ Minēto izdevumu sastāvu un piemērošanas kārtību nosaka Ministru kabineta 2001. gada 31. jūlija noteikumi Nr. 336 "Noteikumi par attaisnotajiem izdevumiem par izglītību un ārstnieciskajiem pakalpojumiem".

Noteikumu 4.⁵ pielikumā ir ietverti piemēri, kas paskaidro papildu likmes piemērošanu.

Atvieglājumu piemērošana, ja saņem algu un pensiju

Noteikumu 96.⁷ punkts paskaidro mēneša ar nodokli apliekamā ienākuma noteikšanu, ja persona gada laikā saņem gan algota darba ienākumu, gan pensiju, nosakot, ka:

- likuma 13. panta 1. punktā minēto **atvieglājumu (par apgādībā esošām personām)** un
- 13. panta 4. punktā minēto **papildu atvieglājumu** (par invaliditāti, politiski represētām personām u. c.)

piemēro tajā vietā, kur ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa un to **piemērošanu sāk un izbeidz, ievērojot tādu pašu kārtību** un termiņus, **kādi** noteikti **pensionāra** neapliekamā **minimuma dalītas piemērošanas** sākšanai un izbeigšanai. T. i., ja algas nodokļa grāmatiņa tiek iesniegta:

- ✓ līdz 15. datumam – sāk piemērot nākamajā mēnesī;
- ✓ ja pēc 15. datuma – sāk piemērot aiznākamajā mēnesī.

Ienākuma gūšanas diena saistībā ar kryptoaktīvu maiņu

Ja kryptoaktīvus maina pret citiem kryptoaktīviem, nesāņemot citu atlīdzību naudā vai naturālā izteiksmē, tad ienākuma gūšanas diena **ir diena, kad maiņas rezultātā iegūtos kryptoaktīvus atsavina**, saņemot naudu, preces vai pakalpojumus.

Informācijas sniegšana VID par izmaksātajiem ienākumiem

Ziņošana par nerezidenta neapliekamo ienākumu no publiskā apgrozībā esošu kryptoaktīvu atsavināšanas

Ienākuma izmaksātājam reizi gadā **līdz nākamā gada 15. janvārim** ir **jāiesniedz** VID pārskats par nerezidenta gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli Latvijas Republikā (noteikumu **4. pielikums**) par gada pēdējo mēnesi (decembri), deklarējot ienākumu no kryptoaktīvu atsavināšanas ar ienākuma veida kodu **"22"** "Ienākums no publiskā apgrozībā esošu kryptoaktīvu atsavināšanas".

Minētajā pārskatā norāda **kopējo** gada laikā izmaksāto **ienākumu**, bet pārskata 11. aili – izmaksas datums – neaizpilda.

Piemēram, ja ienākumi no publiskā apgrozībā esošu kryptoaktīvu atsavināšanas nerezidentam izmaksāti 2025. gada augustā un novembrī, tad izmaksātājs līdz 2026. gada 15. janvārim iesniedz 4. pielikumu par decembri, tajā norādot kopējo 2025. gadā izmaksāto ienākumu apmēru.

Paziņojuma sniegšana par stipendijām un Nodarbinātības valsts aģentūras izmaksātajām izglītības un ārstniecisko izdevumu kompensācijām

Par izmaksātajām **stipendijām no budžeta vai starptautisko izglītības vai sadarbības programmu līdzekļiem** ienākumu izmaksātājam jāsniedz paziņojums par fiziskajai personai izmaksātajām summām (turpmāk – paziņojums), ja izmaksātā

summa ir **300 EUR gadā** un vairāk (līdz šim paziņojuma iesniegšanas pienākums bija tad, ja summa pārsniedza 100 EUR gadā.)
Ja minētās izmaksas gadā nepārsniedz 300 EUR, tad paziņojums nav jāsniedz.

Noteikumu 118.⁵ punktā paredzētais **atbrīvojums sniegt paziņojumu** par izmaksātajām kompensāciju summām likumos un Ministru kabineta noteikumos noteiktajā apmērā turpmāk **nav attiecināms uz Nodarbinātības valsts aģentūras izmaksātajām izglītības un ārstniecisko izdevumu kompensācijām**⁶.

Termins "ienākuma izmaksātājs"

Piemērojot likuma 17. panta desmito un vienpadsmito daļu, **par ienākuma izmaksātāju uzskata arī:**

- likuma 16.¹ panta astotajā daļā minēto **ieguldījumu pakalpojumu sniedzēju**, kurš atvēris finanšu instrumentu kontu (vai ar kura starpniecību atvērts finanšu instrumentu konts) un kurš apkalpo šo kontu;
- **starpnieku, kas** bez darba devēja iesaistes **nodrošina** atsevišķu ienākumu veidu (piemēram, pakalpojumu sniegšanas jomā – **dzeramnaudas**) administrēšanu (to **iekasēšanu un izmaksu**).

Palielināts ar nodokli neapliekamo kompensāciju apmērs

Auto nolietojuma kompensācija, ko darba devējs darbiniekam izmaksā sakarā ar darbiniekam piederoša personiskā transportlīdzekļa (kas atbilstoši darba līgumam tiek izmantots darba vajadzībām) nolietošanas, palielināta no 0,04 EUR uz **0,08 EUR** par km (bet ne vairāk kā **115 EUR mēnesī**).

Kuģa komandas viena locekļa **ēdināšanas izdevumu norma** diennaktī noteikta **18 EUR** (iepriekš bija 7 EUR).

Citas izmaiņas

Aktualizēti noteikumu punkti un piemēri saistībā ar nodokļa likmju izmaiņām un nodokļa aprēķināšanas kārtību (precizējot noteikumu regulējumu atbilstoši aktuālajai 25,5 %, 33 % un 3 % likmei).

Izlozes organizētājs, **izmaksājot** Azartspēļu un izložu likumā noteiktās **valsts mēroga izlozes laimestu** vairākos maksājumos attiecīgajā gadā un nākamajā gadā (gados), **piemēro:**

- ar iedzīvotāju ienākuma nodokli **neapliekamo daļu 3000 EUR apmērā** pirmajam maksājumam attiecīgajā gadā un nākamajā gadā (gados) (ja pirmais maksājums (daļa no laimesta) ir mazāks par 3000 EUR, atlikušo neapliekamo daļu piemēro nākamajam(-iem) maksājumam(-iem));

⁶ Nodarbinātības valsts aģentūra, īstenojot aktīvās darba tirgus politikas pasākumus, kompensē bezdarbniekiem, darba meklētājiem un bezdarba riskam pakļautām personām izdevumus par atvērto tiešsaistes kursu platformā piedāvāto, augstākās izglītības iestādes vai nozares uzņēmuma izstrādāto izglītības programmu apguvi un obligātās veselības pārbaudes pirms darba tiesisko attiecību vai dalības atbalsta pasākumos sākšanas.

- **nodokļa likmes** – 25,5 % un 33 % apmērā laimesta daļai, kas pārsniedz 105 300 EUR (noteikumu 1.² pielikumā sniegti piemērošanas piemēri).

Veikti **tehniski un redakcionāli precizējumi**, piemēram:

- aktualizētas atsauces uz spēkā esošiem normatīvajiem aktiem;
- precizēts apdrošināšanas prēmiju limits (atbilstoši likumā noteiktajam 750 EUR apmēram);
- izslēgtas normas, kas zaudējušas aktualitāti (piemēram, 133. punkts);
- novērsta atsevišķu normu dublēšanās ar likumu (piemēram, par darba devēja apmaksātām mācībām un dāvanām);
- aktualizēti pielikumi un piemēri;
- citi redakcionāli precizējumi.

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 22.12.2025.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID".